

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти
Кафедра мовної та профільної підготовки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Олександр ГОЛОВКО

2024 р.

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І ПЕРЕКЛАДУ ЗА ФАХОМ**
для іноземних здобувачів вищої освіти
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри
мовної та профільної підготовки
Навчально-наукового інституту
міжнародної освіти
протокол № 1 від «16» вересня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Науково-методичною комісією
Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»
протокол № 2 від «24» вересня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні Вченої ради
Навчально-наукового інституту
міжнародної освіти
протокол № 14 від «26» вересня 2024 р.

2024 / 2025 навчальний рік

Програма атестаційного екзамену з іноземної мови і перекладу за фахом для іноземних здобувачів вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Укладач:

Титаренко Олена Олексіївна, канд. філол. наук, доц. кафедри мовної та профільної підготовки Навчально-наукового інституту міжнародної освіти

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Атестаційний екзамен – це комплексна перевірка програмних результатів навчання з дисципліни «Іноземна мова і переклад за фахом», передбачених навчальним планом.

Проводиться для студентів 2 курсу денної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти в осінньому семестрі.

Програма атестаційного екзамену – це основний науково-методичний документ, що регламентує зміст атестаційного екзамену. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів, виявлення ступеня їх підготовки до майбутньої самостійної професійної діяльності.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань, одержаних практичних навиків і вмінь з дисципліни «Іноземна мова і переклад за фахом» за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини».

Для успішного складання атестаційного екзамену студент має досягти відповідних програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини.

Програмні компетентності за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини»:

ЗК1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини»:

ПРН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

Порядок створення, організації та роботи екзаменаційної комісії регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії для атестації здобувачів вищої освіти, які отримують ступінь бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавра, спеціаліста, магістра) в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна», «Положенні про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна».

Атестаційний екзамен має на меті перевірку навичок та вмінь з практики перекладу та володіння мовою спеціальності. Сукупно перевіряється рівень знань та вмінь з усіх мовних дисциплін, які студенти вивчали протягом 1-2 курсів.

Студент повинен **знати**: іноземну мову спеціальності: граматичний устрій, фонетичні властивості, суспільно-політичну, ділову, наукову, соціально-політичну та бізнесову лексику; перекладацькі норми, специфіку різних видів перекладу; **вміти**: перекладати спеціальні тексти; вільно спілкуватися в академічному та професійному оточенні, що повинно проявлятися в різних видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо).

Навички та вміння	Форма контролю
Читання	Читання неадаптованого тексту зі спеціальності публіцистичного або науково-популярного стилю.
Письмо	Вільний та граматично правильний виклад думок іноземною мовою; запис перекладу тексту.
Говоріння	Монолог із запропонованої теми навчально-професійної, суспільно-політичної або соціокультурної сфери спілкування.
Аудіювання	Розуміння прослуханого діалогу / монологу. Відповіді на питання екзаменаторів за фаховою тематикою.
Переклад	Письмовий переклад неадаптованого тексту зі спеціальності з рідної мови студента на англійську.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЕКЗАМЕНУ

Атестаційний екзамен проводиться в усно-письмовій формі.

Екзамен передбачає виконання трьох завдань.

I завдання: виконання тестових завдань на знання граматики англійської мови та розуміння прослуханої інформації.

II завдання: зворотний письмовий переклад неадаптованого тексту зі спеціальності з рідної мови студента на англійську (обсяг тексту – до 1200 знаків; дозволяється користуватися словником);

III завдання: монолог із запропонованої теми навчально-професійної, суспільно-політичної або соціокультурної сфери спілкування (час говоріння – 3-5 хвилин).

Екзаменатор також може ініціювати непередбачене усне спілкування за фаховою тематикою (діалог).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ТА УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА І ПЕРЕКЛАД ЗА ФАХОМ»

Час виконання – 120 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу члена екзаменаційної комісії залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Кожен **білет** складається з трьох завдань:

- 1) виконання 40 тестових завдань з однією правильною відповіддю (40 балів);
- 2) письмового перекладу запропонованого тексту з фаху з рідної мови студента на англійську (30 балів);
- 3) продукування монологу на запропоновану тематику (30 балів).

За підсумками екзамену студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання тестових завдань.

За кожну правильну відповідь нараховується 1 бал.

Тестові завдання націлені на перевірку граматичних знань студентів та навичок аудіювання.

Критерії оцінювання письмового перекладу		
Критерії оцінки	Бали нараховані	Параметри оцінювання
90-100 %	30-25	переклад виконано повністю; переклад відповідає оригінальному тексту, відсутні граматичні та лексичні помилки
70-89 %	24-19	у перекладі бракує деякої інформації, яка, проте, не має ключового значення, майже відсутні граматичні та лексичні помилки
50-69 %	18-10	переклад в достатньому обсязі, допускається випущення певної частини інформації; наявні деякі граматичні та лексичні помилки, що не порушують розуміння документу
0-49 %	9-0	переклад виконано в мінімальному припустимому або в недостатньому обсязі, значна частина інформації пропущена або перекручена чи спотворена, наявні серйозні помилки, що заважають розумінню; переклад не виконано або він відсутній взагалі.

Критерії оцінювання монологічного висловлювання		
Критерії оцінки	Бали нараховані	Параметри оцінювання
90-100 %	30-25	розгорнута, максимально повна відповідь, вільне володіння запропонованою темою, відсутні граматичні та лексичні помилки, комунікативне завдання виконано повністю
70-89 %	24-19	розгорнута відповідь, в якій бракує деякої інформації, яка, проте, не має ключового значення, майже відсутні граматичні та лексичні помилки, комунікативне завдання виконано повністю
50-69 %	18 -10	відповідь в достатньому обсязі, допускається опущення певної частини інформації; наявні деякі граматичні та лексичні помилки, які суттєво не порушують виконання комунікативного завдання
0-49 %	9 - 0	відповідь в мінімальному припустимому або в недостатньому обсязі, значна частина інформації пропущена або перекручена чи спотворена, неволодіння темою, наявні серйозні помилки, що заважають розумінню; комунікативне завдання не виконано або відсутність відповіді взагалі.

Усна відповідь під час діалогу з екзаменатором оцінюється за наступними критеріями:

1. Змістове наповнення (досягнення комунікативної мети) (макс. 50 %);
2. Мовна правильність (використання лексики та граматики) (макс. 30 %);
3. Композиційна структура відповіді та зв'язність тексту (макс. 20 %).

Загальна екзаменаційна оцінка складає суму оцінок з усіх етапів, що контролюються.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
0–49	незадовільно

ПРОГРАМА

АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

З ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА І ПЕРЕКЛАД ЗА ФАХОМ»

1. Граматичні теми для тестового контролю.

Peculiarities of using individual English sounds and sound combinations.

Word order in questions.

Articles. Countable and uncountable nouns.

Temporal features of the verb. Regular and irregular verbs.

Conditionals, if, wish, etc. First conditional, future time clauses. Second conditional – unreal situations. Third conditional – past unreal situations.

Present tenses. Present simple or present continuous. Past simple or present perfect.

Present perfect simple and present perfect continuous. Present perfect + for and since.

Past tenses. Past simple, past continuous, past perfect.

Future. Future forms – will, be going to, present continuous.

Modals, the imperative, phrasal verbs, etc. Have to, must, should – obligation, prohibition, necessity, advice. Can, could, be able to – ability and possibility. Modal verbs of deduction – must, might, could, can't. Usually, used to, be used to, get used to.

Something, anything, nothing, etc.

Phrasal verbs.

Active and passive voice.

Indirect speech – reported speech.

-ing and the infinitive. Gerund or infinitive – do, to do, doing.

Articles, nouns, pronouns, and determiners.

Relative clauses, relative pronouns and adverbs.

Auxiliary verbs. Question tags – aren't you? don't you?

Adjectives and adverbs. Comparative and superlative adjectives and adverbs.

Conjunctions and clauses. Clauses of contrast, purpose and reason.

Prepositions.

British English and American English.

2. Матеріал з теорії та практики перекладу.

Стратегії та одиниці перекладу.

Лексичні прийоми перекладу.

Граматичні прийоми перекладу.

3. Теми для монологічного мовлення (навчально-професійної, суспільно-політичної та соціокультурної сфер спілкування).

1. International economic organizations.
2. Globalization of the economy in the modern world.
3. The influence of modern technologies on the development of the international economy.
4. Global problems of mankind.
5. Consequences of the economic interaction among countries.
6. International aid and technical assistance for developing countries.

7. International economic migration: reasons, positive and negative sides of the issue.
8. Career prospects of a specialist in international economic relations.
9. Participation of your country in international trade.
10. Prospects for solving global economic problems.

Завдання для атестаційного екзамену оформлюється у вигляді білетів із завданнями.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. New English File. Pre-intermediate Student's Book. Oxford. 2005. 162 p.
2. Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. New English File. Pre-intermediate Work Book. Oxford. 2005. 94 p.
3. Jenny Quintana. New English File. Pre-intermediate Test Booklet. 2005. 80 p.
4. H. Q. Mitchell, Marileni Malkogianni. New Destinations. Pre-Intermediate A2. Student's book. MM Publications. 2014. 168 p.
5. R. Murphy. Essential Grammar in Use: Elementary. 2nd edition. Cambridge University Press. 1997. 300 p.
6. Практична граматики англійської мови. Умовний спосіб: навчально-методичний посібник / уклад. О. В. Кузнецова, В. В. Кукушкін, І. Ю. Набокова. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 72 с.
7. Vocabulary Booster: практикум з аспекту «Speech Practice» для студентів 1–5 курсів факультету іноземних мов / уклад. Л. О. Байбекова, М. З. Конєва, С. Л. Немчонок, А. О. Пруднікова, А. С. Птушка, О. В. Язловицька. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 204 с.
8. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с.
9. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.

Допоміжна література

1. KET (Key English Test) Vocabulary List A2. Cambridge ESOL, 2012. 33 p.
2. M. McCarthy, F. O'Dell. English Vocabulary in Use: Elementary. Cambridge University Press, 1999. 168 p.
3. Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. New English File. Intermediate Student's Book. Oxford. 2005. 162 p.
4. Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. New English File. Elementary. Student's Book. Oxford. 2005. 162 p.
5. Bruce Rogers. World Class Readings 1: A Reading Skills Text. New York: McGraw-Hill. 2005. 173 p.
6. Nida E. The Theory and Practice of Translation / Eugene Nida, Charles R. Taber. Leiden: Brill Academic Publishers, 2003. 218 p.
7. Venuti L. Translation Changes Everything: Theory and Practice. London, New York: Routledge, 2012. 288 p.

Електронні ресурси

1. British Council Learn English: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en>
2. English Oxford Living Dictionaries: <https://en.oxforddictionaries.com/>
3. EngVid: Free English Video Lessons: <https://www.engvid.com/>
4. MM publications Quality ELT books & e-learning: <https://www.mmpublications.com/>
5. Gudmanyán A.G., Sydoruk G.I. Basics of translation theory. URL: <http://www.twirpx.com/file/88515/>.
6. Samuelsson-Brown Geoffrey. A Practical Guide for Translators. URL: <http://www.twirpx.com/file/309504/>.

В.о. завідувача кафедри
мовної та профільної підготовки
Навчально-наукового інституту
міжнародної освіти

канд. істор. наук, доц. Олена КОЗАК